

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ХРИСТО СМИРНЕНСКИ" - СТАМБОЛИЙСКИ

4210 гр. Стамболийски, ул."Генерал Гурко"№7, тел: 033962270,

E-mail: oy_smirnenski@abv.bg

ПРОГРАМА

гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществяват в училищното образование в различни форми.

ДОС за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се определя с наредба. Държавният образователен стандарт определя: (чл.1. ал.1 от Наредба 13 за ГЗЕИО)

1. същността и целите на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование;
2. начините и формите за осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование;
3. рамковите изисквания за резултатите от обучението по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование;
4. институционалните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.

Рамковите изисквания за резултатите от обучението по всеки един от елементите на интердисциплинарния комплекс са определени, както следва:

- по гражданско образование – в приложение № 1;
- по здравно образование – в приложение № 2;
- по екологично образование – в приложение № 3;
- по интеркултурно образование – в приложение № 4

към чл.14, ал.2 от Наредба №13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование

1. Рамковите изисквания за резултатите от обучението са ориентир за разработване на програмни системи, както и на учебни програми за придобиване на разширена и/или на допълнителна подготовка, както и в часа на класа, съобразно проучените интереси и потребности на учениците и преценката на учителя.

2. Учителите по своя преценка използват, комбинират и адаптират рамковите изисквания за резултатите от обучението съобразно проучените интереси и потребности на учениците.

II. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРОГРАМАТА

1. В програмата гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се разглеждат като взаимосвързан комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности.
2. Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.
3. Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.
4. Екологичното образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.
5. Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

III. ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Изграждане на автономна и активна личност, която:

- разбира и отстоява общочовешките ценности, ценностите на демокрацията и човешките права, участва в гражданския, политическия и социалния живот по отговорен, съзидателен и ефективен за себе си и за обществото начин;
- познава институциите, структурата и процедурите на демократичното общество, икономическите и политическите реалности на глобализацията се свят;
- зачита значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;
- осъзнава и цени своята културна идентичност;
- взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;
- изразява обосновано и критично гражданската си позиция;
- взема самостоятелни решения относно своето развитие, проявява инициативност и способност да си поставя цели, да планира и да обосновава действията си;

- носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора;
- подбира информация, за подобряване на здравето и поддържа здравословен начин на живот за себе си и за околните; спазване на противоепидемични мерки;
- познава и спазва нормите за екологична култура и поведение с оглед опазване на природата и околната среда;
- умее да прави връзки между отделни сфери на обществения живот и да разбира причините за социалните неравенства, екологичните и глобалните предизвикателства; стреми се да опазва околната среда;

2. Функциониране на всяка образователна институция като автономна, активна и саморазвиваща се общност, която:

- възпитава в демократичните ценности;
- насърчава инициативност, отговорност, солидарност, социална чувствителност и критичност у всички участници в образователната система;
- утвърждава устойчива, включваща, демократична и здравословна среда, свободна от различните форми на агресия и дискриминация;
- изгражда и поддържа позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани със здравето, екологията, гражданското участие, межкултурната толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение;
- създава позитивна образователна среда за диалог между представителите на различните културни общности в зависимост от тяхната възраст и компетентности, включително и чрез формите на ученическото участие и самоуправление.

IV. НАЧИНИ И ФОРМИ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ В ОУ „ХРИСТО СМИРНЕНСКИ“

1. В ОУ „Христо Смирненски“ гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществява интегрирано в обучението по образователните направления.
2. В училището гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществяват:
 - в часа на класа;
 - в извънкласни и извънучилищни форми на работа;
 - чрез проекти и мултимедийни презентации, разработени от учители и ученици

V. ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ В ЧАСА НА КЛАСА И В ЗАНИМАНИЯТА ПО ИНТЕРЕСИ

1. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в часа на класа освен чрез обучение за придобиване на компетентностите, посочени в рамковите изисквания в Наредбата за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование, се осъществяват чрез занимания, дейности и проекти по тематични области.

За организацията и съдържанието на часа на класа класният ръководител разработва, годишен план в срокове и по ред, определени в правилника за дейността на училището, и при съобразяване с разпределението на тематичните области, определени в Наредба 13 от 21.09.2016 година за ГЗЕИО

Рамкови изисквания при организиране на часа на класа	V	VI	VII
Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие	4	4	4
Толерантност и интеркултурен диалог	2	2	2
Безопасност и движение по пътищата	6	6	6
Защитата на населението при бедствия и аварии и катастрофи; оказване на първа помощ	5	5	5
Превенция на насилието, справяне с гнева и с агресията; мирно решаване на конфликти	2	2	2
Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; киберзащита	2	2	2
Кариерно ориентиране			1
Превенция и противодействие на корупцията	1	1	1
ОБЩО	22	22	23

2. Обучението по отделните тематични области може да се осъществява от гостлектори от съответните компетентни институции, от неправителствени организации или от общественици в присъствието на класния ръководител.

VI. ДЕЙНОСТИ И МЕРОПРИЯТИЯ

Възпитаване на дисциплинираност и гражданско поведение чрез:

1. Учебната, извънкласната и извънучилищната дейност.
Срок: през учебната година
Отг.: Класни ръководители
2. Спазване на правилника за дейността на училището.
Срок: през учебната година
Отг.: Директор, Кл. ръководители
3. Спазване на правилника за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.
Срок: през учебната година

Отг.: Директор, Кл. ръководители

Възпитаване на национално самочувствие и продължаване на националните традиции.

1. Честване на всички национални и училищни празници.

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители; Ученически съвет

2. Запознаване и спазване на задължителните символи на Република България и българското училище (национално и училищно знаме, държавен химн, герб, език, конституция и др.)

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители

2. Изграждане на система за сътрудничество на родители, училищно настоятелство, културни институции, фирми, организации и др., имащи отношение към възпитанието на младите хора.

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители

Здравно образование и екологично възпитание на учениците

1. Провеждане на здравни беседи на учениците

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители, Медицинско лице

2. Разглеждане на здравни теми в часа по „Здравно образование” и Часа на класа

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители

3. Мероприятия за почистване на училищните площи и района около училището

Срок: 24 - 28 април 2023 г.

Отг.: Класни ръководители

4. Отбелязване на Деня на Земята.

Срок: 22.04.2023 г.

Отг.: Класни ръководители

5. Отбелязване на международния ден за опазване на околната среда.

Срок: 06.06.2023 г.

Отг.: Класни ръководители

Възпитаване в интеркултурна среда.

1. Провеждане на беседи, свързани със създаване на климат за сътрудничество на етническите и културните групи в класа в часа на класа.

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители

2. Организиране на изложба, посветени на обичаите и традициите на различните етноси.

Срок: декември 2022 г.

Отг.: учител по ИИ и Музика

Д) Развиване на физическата дееспособност на учениците

1. Изготвяне на ученически спортен календар на училището.

Срок: 14.09.2022 г.

Отг.: Учител по ФВС

2. Провеждане на спортни празници и турнири.

Срок: през учебната година

Отг.: Учител по ФВС

VII. РЕАЛИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ

Основни задачи при реализация на дейностите по Национална програма „На училище без отсъствия“, мярка „Без свободен час“:

1. Учениците да участват пряко в дискусии, форуми и дебати по обществено значими и социални въпроси.
2. Да се изградят у тях нагласи за грижливо отношение към продуктите на човешкия труд.
3. Да се доразвият поредицата от личностни качества като:
 - Основни житейски умения;
 - Умения за общуване при решаване на социални проблеми в бита;
 - Умения, осигуряващи предприемчивост, прецизност и дисциплинираност;
 - Умения за вземане на решения;
 - Умения за отстояване на безопасно поведение и поемане на отговорност.
4. Да се формира достатъчна за етапа на образование организационна, икономическа, здравна, естетическа и екологична култура.

При отсъствие на учител-титуляр, заместващият го учител-неспециалист работи по теми от приетата от педагогическия съвет и утвърдена със заповед на директора на училището. Училищната програма с приложени теми по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование.

VIII. ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

1. Всеки преподавател има право на избор на тема от учебната програма. При избора се има предвид възрастта на учениците и най-вече техният интерес към определена проблематика. За да няма дублиране на теми, при усвояване на определена тема учителят отразява това в дневника на паралелката и в забележка към учебната програма. При наличие на проявен интерес от страна на учениците по определена тема, се допуска разискване в рамките на следващ „свободен“ час, от следващ заместник. Това повторение също се отразява в учебната програма за съответния клас.
2. За качественото провеждане на част от часовете се използват преносим компютър, мултимедия, принтер, информация от глобалната мрежа Интернет, други.

3. Основна форма на работа – дискусия. Други форми – казуси, анкети, изследвания, сбирки, ситуационни игри, тематични презентации, лекции от други специалисти, есета, портфолия.
4. Основен принцип на работа – активност и дискуссионност, които позволяват активно участие на учениците, възможности за изразяване на собствени ценности, нагласи, гледни точки.
5. Учебната програма не предполага записване на учебен план и вписване на цифрови оценки. Оценката за участието на учениците е само качествена. Значимите резултати и нетрадиционните решения се публикуват на сайта на училището.

IX. КООРДИНАЦИЯ

За координиране при прилагането на училищните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование отговарят следните работни екипи:

1. Комисия за противодействие на училищния тормоз
2. Координационен екип за личностна подкрепа
3. Комисия по БДП
4. Комисия Защита при бедствия, аварии и катастрофи

X. КОНТРОЛ

1. Контролът по провеждането на възпитателната работа се осъществява от директора на училището.
2. На контрол подлежи цялостната възпитателна дейност, съгласно настоящата програма и плана за контролната дейност на директора.
3. Резултатите от изпълнението на програмата се отчитат на заседание на педагогическия съвет.

ТЕМИ ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ
Медиите и глобалната мрежа в обществения живот
Самовъзпитание на волята "Изгради се сам"

Задачите и отговорността на семейството, училището и обществеността за формиране на култура на поведението на младото поколение
Опознайте себе си
Съветвайте се с добри приятели
Опасностите, които ни дебнат днес
Правете това, което позволяват възможностите ви
Научете се да се владеете
Етническа, религиозна и езикова принадлежност
Пристрастяване към хазартни игри, интернет
Не на агресията и насилието
Бедствия, аварии инциденти
Не бъдете егоисти
Свободното време и хоби
Борете се против скуката, мързела, безделието
Стремете се да прощавате
Обличайте се с вкус
Методи на сектите и травми, нанесени от тях
Как да разпознаем сектата
ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ
Превенция на вирусните заболявания /коронавирусната инфекция/
Разумно хранене
Здравословни храни
Хранителни разстройства - анорексия, булимия, преяждане
Енергийни напитки и вредното им въздействие върху подрастващия организъм
Наркотиците - илюзия, страдание, престъпност
Промени в моето тяло
Чистотата е здраве
Болести на мръсните ръце
Не на тютюнопушенето
Вредата от алкохола
Психично здраве
Личната хигиена
Физиологични промени
Хигиена на половата система. Психично здраве
Хомосексуализъм и сексуално поведение
Спортувайте преди всичко за здраве

ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ

Човешкото всекидневие - източници на замърсяване
Видове отпадъци - битови, производствени, строителни и др.
Видове замърсявания на околната среда - последици
Правила за съхранение и работа с опасни вещества и смеси
Водата - природен ресурс
Водата – основен фактор за живот
Биологично разнообразие - намаляване и изчезване на определени видове
Биологично разнообразие - браконьерство
Категории защитени територии
Общество и околна среда
Енергия и климат
Енергоспестяващи източници
Екологични проблеми – природни бедствия
Разделно събиране на отпадъци .Рециклиране

ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

Културни идентичности
Културна осъзнатост
Толерантност
Културни различия
Интеркултурни отношения
Конфликти в мултикултурна среда
Да приемем различията до нас, защото и ние сме различни от него
Аз и другите
Светът на младите
Проблеми с приятелите
Общуване с връстниците
Моята личност и моят свят
Сътрудничество между различните култури